

**Advies betreffende oppervlakte bosland, moeras, heide,
duin, slikken en schorre in Vlaanderen in 2004 ten
behoeve van de berekening van de ecologische
voetafdruk van Vlaanderen**

Nummer: **INBO.A.2010.140**

Datum: **10/05/2010**

Auteur(s): **Steven de Saeger, Desiré Paelinckx**

Contact: **Lode De Beck, lode.debeck@inbo.be**

Kenmerk aanvraag: **e-mails van 22 en 27 april 2010**

Geadresseerden: **Soetkin Maene & Erika Vander Putten**

**MIRA, Milieurapportering
p/a Vlaamse Milieumaatschappij
A. Van de Maelestraat 96, 9320 Erembodegem
(postadres)
Dr. De Moorstraat 24-26, 9300 Aalst (werkadres)
tel: 053 726 727 en 053 726 736**

s.maene@vmm.be & e.vanderputten@vmm.be

AANLEIDING

Voor de Milieurapportering (MIRA) wenst men een berekening te maken van de ecologische voetafdruk van Vlaanderen, hiervoor is divers cijfermateriaal nodig.

VRAAGSTELLING

Wat is de oppervlakte bosland, moeras, heide, duin, slikken en schorre in Vlaanderen in 2004.

Voor deze biotopen kan men ofwel een juridische betekenis dan wel een taalkundige hanteren. Belangrijk is evenwel dat voor de berekening van de biotopen dezelfde werkwijze gehanteerd wordt.

Bij moeras dient ook het moerasbos begrepen te worden.

TOELICHTING

Voor de gevraagde oppervlakten werd teruggегrepen naar reeds gepubliceerde data. Hierbij sluiten de oppervlakten voor heiden, bossen en moerassen gepubliceerd in het Natuurrapport van 2005 (Dumortier *et al.* 2005) het best aan bij de gevraagde biotopen en het gevraagde referentiejaar.

Voor de duinen moeten we teruggrijpen naar de oppervlakten gepubliceerd in het Natuurrapport van 2003 (Provoost *et al.* 2003) en voor de slikken en schorren naar het Natuurrapport van 2009 (Van Daele 2009).

De oppervlakten in het Natuurrapport 2005 komen uit een analyse van de Biologische Waarderingskaart, kortweg BWK. Dit is een gebiedsdekkende inventarisatie van het grondgebruik en de biotopen in het Vlaamse gewest (meer info in De Knijf *et al.* 2008 en op www.inbo.be/bwk). De opmaak van de BWK voor heel Vlaanderen omvat een hele tijdsperiode. De term 'oppervlakte' in tabel 1 staat bij de heiden, moerassen en bossen voor de oppervlakte berekend tijdens de opmaak van het Natuurrapport 2005 en gebaseerd op de BWK, versie 2, met name periode 1997-2003.

De kenmerken van de huidige BWK laat enkel ruwe oppervlakteberekeningen toe, waardoor de opgegeven oppervlakten te beschouwen zijn als grootteordes met een foutenmarge van \pm enkele honderden ha.

De oppervlakteberekeningen voor de duinen, slikken en schorren zijn gebaseerd op gedetailleerde vegetatiekaarten en hebben een hoge nauwkeurigheid.

Voor de bossen is ook de berekening van de totale bosoppervlakte op basis van de bosinventaris (Waterinckx & Roelandt, 2001) toegevoegd. Deze oppervlakte omvat alle bostypen, dus ook de moerasbossen. De oppervlakte uit het NARA 2005 ligt hoger (tabel 1) omdat bij deze berekening (op basis van BWK) ook kleinere bosfragmenten (bv. binnen urbaan gebied), parken, struwelen en jonge, spontane verbossingen zijn meegerekend. Dit getal moet dan ook eerder als een minimum oppervlakte aanzien worden.

Onderstaande tabel geeft een samenvatting van de gevraagde oppervlakten. De totale oppervlakte van heiden, moerassen en bossen komt uit een analyse van de Biologische Waarderingskaart (Wils *et al.* 2004) en zijn ruwe berekeningen. De oppervlakten voor duinen, slik en schor zijn exacte cijfers. Voor de volledigheid geven we ook een tweede bosoppervlakte mee op basis van de bosinventaris (Waterinckx & Roelandt 2001).

Tabel 1. Overzicht en herkomst van de oppervlakten in Vlaanderen voor heiden, moerassen, bossen, duinen, slikken en schorren.

Biotoop	Oppervlakte in Vlaanderen	Referentieperiode /referentiejaar	Bron
Heiden (inclusief vennen)	11.500 ha	1997-2003	NARA 2005
Moerassen (incl. 1.700 ha moerasbos)	11.000 ha	1997-2003	NARA 2005
Bossen (excl. moerasbos; incl. struwelen en parken)	153.000 ha	1997-2003	NARA 2005
Bossen (incl. moerasbos)	146.381 ha	2000	ANB (link 1)
Duinen (excl. strand)	2.800 ha	2003	NARA 2003
Slikken en schorren	1.800 ha	2005	NARA 2009

REFERENTIES

De Knijf G., Paelinckx D., Demolder H., De Saeger S. & Guelinckx R, 2008. De **Biologische Waarderingskaart**: een wetenschappelijk instrument voor het beleid. Natuur.focus 7(3): 100-106

Dumortier M., De Bruyn L., Hens M., Peymen J., Schneiders A., Van Daele T., Van Reeth W., Weyembergh G. en Kuijken E., 2005. **Natuurrapport 2005**. Toestand van de natuur in Vlaanderen: cijfers voor het beleid. Mededeling van het Instituut voor Natuurbehoud nr. 24, Brussel. (www.nara.be)

Provoost S., Stienen E., De Bruyn L. & Herrier J., 2003. Kust. In: Dumortier M., De Bruyn L., Peymen J., Schneiders A., Van Daele T., Weyembergh G., van Straaten D. & Kuijken E., 2003. **Natuurrapport 2003**. Toestand van de natuur in Vlaanderen: cijfers voor het beleid. Mededelingen van het Instituut voor Natuurbehoud nr. 18, Brussel. pp. 117-121. (www.nara.be)

Van Daele T., 2009. Biotopen. Wetenschappelijk rapport, Nara 2009. inbo.r.2009.23, (www.nara.be)

Waterinckx M. & Roelandt B., 2001. De bosinventaris van het Vlaamse Gewest. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afdeling Bos & Groen, Brussel.

Link 1: <http://www.natuurenbos.be/nl-BE/Thema/Bos.aspx>

BIJLAGEN

<http://www.natuurenbos.be/nl-BE/Thema/Bos.aspx>